

YRKESORGANISASJONENES
SENTRALFORBUND

Arbeids- og sosialdepartementet	
Saksnr.: 05/03121	Dok.nr.: 104
Arkivkode: 416.0	Dato: 16.11.05
Avd.: SAP	Saksbeh.:
U.off.:	

Det kongelige arbeids- og sosialdepartement
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Deres ref.:
200503121

Vår ref.:
823/606/05 BTS

Dato:
14. november 2005

Vedrørende høring – forslag til ny lov om arbeids- og velferdsforvaltningen og tilpasninger i visse andre lover.

Vi viser til brev fra departementet, datert 8. august d.å., der høringsinstansene inviteres til å komme med merknader til *høringsforslaget til ny lov om arbeids- og velferdsforvaltningen og tilpasninger i visse andre lover*.

YS vil med dette få avlevere sin uttalelse.

Generelt om Arbeids- og sosialdepartementets høringsnotat

Vi betrakter det foreliggende høringsnotat som uttrykk for den mellomfase vi nå er i, med hensyn til utviklingen av en ny arbeids- og velferdsforvaltning (NAV):

Høringsnotatet representerer en nødvendig tilpasning av lovverket, for å gi en formell dekning i forhold til etableringen av NAV. Blant annet er det begrenset omtale av det som i dag kan omtales som trygdeetatens *andre-linje-tjeneste*; arbeidslivssentrene, hjelpemiddelsentralene med flere. Vi er imidlertid kjent med at disse enhetenes organisatoriske plass og oppgaver vil utredes av NAV-interim. Vi vil derfor ikke kommentere disse enhetene i forbindelse med den forestående lovendring. Likeledes er helsetjenesteområdet uavklart, men området er kartlagt og vi vil kommentere dette når det foreligger et separat høringsnotat på dette området.

I departementets høringsnotat er rekapitulert reformens innhold, slik den er beskrevet i St. prp. Nr. 46 (2004 – 2005). Vi er kjent med at enkelte høringsinstanser kommer til å kommentere det foreliggende høringsnotat på det mer innholdsmessige, altså knyttet til det vedtak Stortinget fortok med bakgrunn i proposisjonen den 31. mai i år. Vi velger å ikke gjøre dette; Stortinget har vedtatt en reform, vi legger ikke opp til noen omkamp om reformens innhold. Vi ønsker i stedet å være konstruktive bidragsyttere i forhold til reformen.

Det stadfestes i høringsnotatet at arbeidsmarkedspolitikken, folketrygdens pensjons- og stønadsordninger forblir et statlig anliggende. Vi slutter oss til denne stadfesting.

Besøksadresse:

Brugt. 19

Postadresse:

Postboks 9232

Grønland

0134 Oslo

Org. nr.:

971 454 431

Telefon:

21 01 36 00

Telefaks:

21 01 37 20 ■

Lovteknisk løsninger og de viktigste elementer i lovendringen

I høringsnotatet legger departementet følgende til grunn:

Departementet foreslår at det gis en egen lov om arbeids- og velferdsforvaltningen som gir bestemmelser om den nye statsetaten og om førstelinjetjenesten.

Et eget og omfattende spørsmål er innretningen av lovverket i forhold til NAV og de mer lovtekniske løsninger. Noen av de viktigste elementer vil vi kommentere i det følgende.

Spørsmålet om integrasjon i eksisterende lover versus ny lov for den statlige innretning.

Det resonneres i høringsnotatet rundt hvorvidt en i stedet for en ny lov, bør endre eksisterende lover – altså arbeidsmarkedsloven, sosialtjenesteloven og folketrygdloven. Et resonnement som taler for dette er at en da vil unngå etablering av enda flere lover. En kunne da i henholdsvis arbeidsmarkedsloven og folketrygdloven reflektere inn den organisatoriske endring for statsetaten. Departementet argumenterer mot en slik løsning; *Bestemmelser om en ny arbeids- og velferdsetat, bør neppe stå i flere lover. Man må derfor uansett velge en lov hvor en slik bestemmelse skal stå.* Departementet hevder også; *Det fremstår derfor som den mest ryddige løsningen å ha en felles lov for organisatoriske bestemmelser for den nye arbeids- og velferdsetaten.*

YS kan bare delvis gi sin tilslutning til denne forståelsen:

NAV-reformen har blant annet som formål å: få en helhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning. Av den grunn mener vi det må være et klart mål for den fremtidige lov for arbeids- og velferdsforvaltningen, å samordne arbeidsmarkedsloven og folketrygdloven til en lov. En samordnet statsetat, bør hovedsakelig ha en lov å forholde seg.

Vi har imidlertid forståelse for at en slik lov ikke vil kunne etableres i 2006, fordi det ennå gjenstår viktige arbeider som vi mener bør være i bunnen før en ny lov vurderes. Et eksempel på dette er den samlede gjennomgang av de virkemidler dagens Aetat, trygdeetat og sosialtjenesten i dag råder over. Vårt mål vil imidlertid være: en samlet lov for arbeids- og velferdsforvaltningen.

Vi slutter oss samtidig til departementets intensjon med lovendringer i denne omgang; å foreta de nødvendige lovendringer for å kunne etablere den nye statsforvaltningen.

Lovgivning for førstelinjetjenesten – på tvers av to forvaltninger – stat og kommune

Departementet skriver; *Når det gjelder førstelinjetjenesten er det en mindre naturlig løsning å innføre de nye kravene gjennom endringer i eksisterende lovgivning.*

Som departementet selv indirekte uttrykker skal det være enkelt for alle parter å få oversikt over rettstilstanden. Samtidig er det etter vår oppfatning nødvendig å lovfeste relasjonen stat / kommune, av strengt juridiske grunner, men også for å sikre at et faktisk samarbeid foregår etter Stortingets intensjoner med NAV-reformen.

Slik vi oppfatter departementet vil en i denne omgang etablere en ny lov, som ligger over de tre lover som de impliserte etater administrerer og arbeider i forhold til. Loven skal beskrive de organisatoriske løsninger og samtidig gi en ryddighet med hensyn til rettstilstanden for den nye førstelinjetjenesten. Loven skal rydde og gi klarhet i det samlede terreng der en nå kommer til å være tre etater, med hovedsakelig tre lover og samtidig tre forvaltningsnivåer, med to ulike folkevalgte nivåer som referanse.

Vi slutter oss til denne konklusjon, men altså med det forbehold at arbeidsmarkedsloven, folketrygdloven og den del av Sosialtjenesteloven som aktivt forvaltes i NAV-etat, etableres som en lov på sikt. Et aktuelt tidsperspektiv for dette mener vi bør være år 2010.

Essensen i de lovtekniske endringer knytter seg etter vår oppfatning til disse to hovedpunkter, mens de resterende lovendringer er en følge av dette.

Konkret om andre enkeltheter i departementets høringsnotat

- Det presiseres at førstelinjetjenesten som et minimum skal omfatte forvaltning av økonomisk sosialhjelp. Vi er naturligvis tilfreds med at dette lovfestes. Vi er også tilfreds med at departementet velger å legge proposisjonens prinsipper for reformen til grunn for kravene til førstelinjetjenesten (s. 21), samtidig som det legges opp til en viss lokal frihet i organiseringen. Vi mener imidlertid at vi her har et tankekors; Noe av reformens motiv var helhetlig tilnærming til brukerne, forebyggelse av at en som bruker faller mellom flere *stoler*. Vi tror at en ved en så vidt svak integrering av sosialtjenesten, kan etablere nye stoler å falle mellom. Det er i dag og i den fremtidige forvaltning en omfattende rådgivningstjeneste, som overfor en del brukere vil være sammenfallende med den rådgivningstjeneste den kommunale sosialtjeneste utøver. Dette er et paradoks i reformen. Vi ser derfor gjerne at lovverket forholder seg til dette dilemma og forsterkes noe i forhold til proposisjonen på dette punkt. Dette uttrykkes slik i departementets høringsnotat; *For å ivareta formålet med arbeids- og velferdsreformen må partene lokalt trekke en ytre grense for hvilke kommunale tjenester som kan legges til arbeids- og velferdskontoret* Momenter i denne vurderingen er tjenestenes innretting mot arbeid og nærhet til sosialtjenesten.

Dette er for oss et meget viktig punkt. Spørsmålet er om dette skal forsterkes noe ved at en i selve lovteksten legger inn denne intensjon. Det er andre deler av sosialtjenesten som er relevant for NAV-organisasjonens mål enn sosialtjenestelovens kap. 5. Dette gjelder rådgivingsdelen, så vel som tiltaksdelen av loven.

Vi vil samtidig peke på at en sterkere lovfesting ikke må gå på bekostning av den lokale frihet til å finne frem til hensiktsmessige løsninger.

- Med hensyn til interkommunale løsninger legger departementet vekt på at slikt kan forekomme i tilfeller der de geografiske avstander er *særlig korte, og at det ikke må føre til at tilgjengeligheten og brukervennligheten forringes*. Vi er tilfreds med at en slik forståelse legges til grunn.
- Et punkt vi mener departementet bør se nærmere på er spørsmålet om klage og anke. Så langt vi nå ser departementets forslag, vil det være ulike saksbehandlingssystemer for vedtak fattet i henholdsvis kommunal- og statlig regi. Dette mener vi er uheldig for eksempel dersom vedtak knyttet til en person, har en innbyrdes sammenheng og også bør vurderes i sammenheng i ankeinstansen. I verste fall risikerer en bruker å måtte følge opp to klageløp samtidig, og utfallet av klagene kan være motstridende.
- NAV-kontoret skal etableres som en egen enhet. Førstelinjen skal bæres av et felles forpliktende samarbeid mellom stat og kommune. Ansvarsdelingen forblir allikevel som i dag og økonomisk sosialhjelp forblir et kommunalt ansvar. Det skal være en enhetlig administrativ ledelse, men de som arbeider der vil ha ansettelse i henholdsvis kommune og stat. Det er viktig at det ryddes i loven slik at en ikke legger grunn for juridiske uklarheter for de tilsatte, forvaltningens ansvar og avtaleverkets plassering i forhold til de tilsatte.

Med vennlig hilsen

Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund

Bjørn Tore Stølen
Sjeføkonom